

Instrukce CALL

Skok do podprogramu (=volání procedury)

CALL u (u je adresa začátku podprogramu)

Př

deklarace podprogramu:

```

MAX PROC                ;max (BX,CX) → AX
max1: MOV    AX,BX
      CMP    AX,CX
      JC     jinak
      RET                    ;návrát z podprogramu
jinak: MOV    AX,CX
      RET                    ;návrát z podprogramu
MAX ENDP                ;konec zápisu
                        ;podprogramu
    
```

volání podprogramu:

```

MOV    BX,data1    ;zadání 1. parametru
MOV    CX,data2    ;zadání 2. parametru
CALL   MAX          ;volání podprogramu
MOV    vysl,AX      ;uložení výsledku
    
```

UPS4 • 1

9.2.1998 © H. Kubátová

CALL

Deklarace a volání podle umístění podprogramu vzhledem k místu volání (viz nepodmíněný skok):

	uvnitř segmentu	mezi segmenty
<i>deklarace</i>	PROC NEAR ENDP	PROC FAR ENDP
<i>volání</i> délka instr. zásobník	CALL NEAR PTR 3 B " PUSH IP"	CALL FAR PTR 5 B PUSH CS " PUSH IP"
<i>návrat</i> zásobník	RET " POP IP"	RET " POP IP" " POP CS"

Předávání parametrů: (viz "nahrazení formálních parametrů skutečnými" ve vyšších programovacích jazycích) zajišťuje programátor prostřednictvím:

- registrů
- paměti
- zásobníku

UPS4 • 2

25.2.2000 © H. Kubátová

Př.1 (uvnitř segmentu)

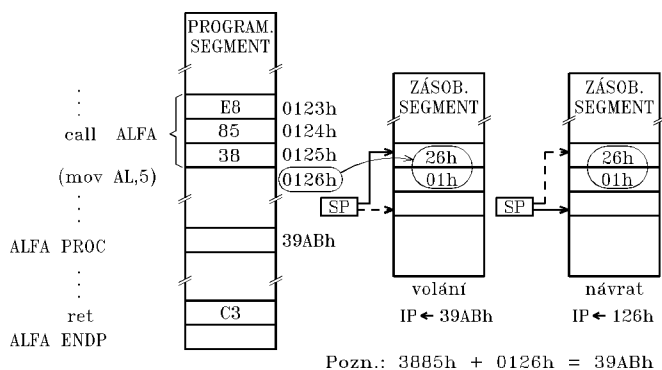
Nelze volat z jiného segmentu!

```

39AB alfa PROC NEAR ;pseudoinstrukce
...
      RET            ;stroj. kód - C3
alfa ENDP           ;pseudoinstrukce
    
```

0123 CALL NEAR PTR alfa

0126 další instrukce (např. MOV AL,5)

UPS4 • 3

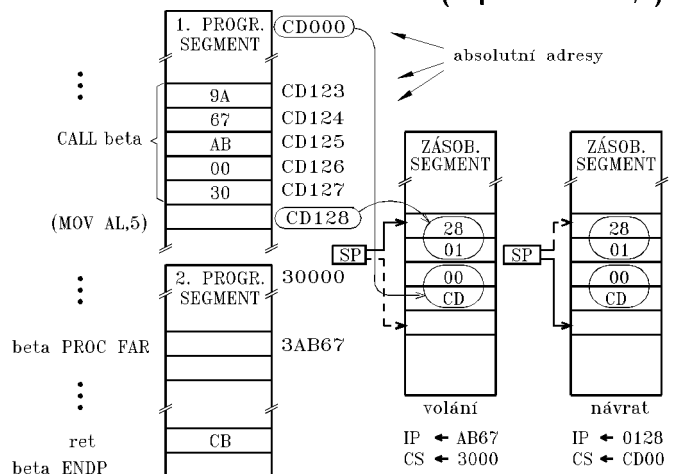
10.3.2000 © H. Kubátová

Př.2 (deklarace je v jiném segmentu než volání)

Při volání vždy použít FAR - i ve stejném segm.!

```

3000:AB67 beta PROC FAR ;pseudoinstrukce
...
      RET            ;stroj. kód - CB
beta ENDP           ;pseudoinstrukce
CD00:0123 CALL FAR PTR beta
0128      další instr. (např. MOV AL,5)
    
```


UPS4 • 4

1.3.2000 © M. Šnorek (H. Kubátová)

Instrukce IN, OUT

obsluha vstupů a výstupů

vstup:

IN Ac, brána Ac $\leftarrow$ brána

IN Ac, DX Ac $\leftarrow$ [DX]

výstup:

OUT brána, Ac brána $\leftarrow$ Ac

OUT DX, Ac [DX] $\leftarrow$ Ac

kde:

Ac - AX nebo AL (tzn. 16 nebo 8 bitů)

brána - konstanta z intervalu $\langle 0, 0FFh \rangle$

DX - 16 bitů $\langle 0, 0FFFFh \rangle$

brány [ports] = logické obvody (registry) + pravidla

adresy těchto registrů tvoří nezávislý datový prostor (=vstupní/výstupní adresový prostor), oddělený od paměti pro programy a data, který je přímo adresovatelný (bez segmentových registrů), přístupný pomocí instrukcí IN a OUT

PŘERUŠENÍ

způsobí, že procesor přestane (dočasně) provádět právě probíhající program a místo něj začne provádět jiný program, který přerušení tzv. obslouží (tj. reaguje na jev, který přerušení vyvolal)

vnější - periferie, uživatel, havarijní stavy, ...

- nemaskovatelné vstup NMI
- maskovatelné (z řadiče přerušení) INTR

vnitřní

- chyby operandů, výsledku, krokování, ...
- instrukce **INT n** (n je 8bitová konstanta)

- před obsluhou přerušení se uloží na zásobník informace o tom, jaký program se právě prováděl (FLAGS, CS, IP)

- zakáže se další přerušení (CLI)

- zjistí se, jak daný typ přerušení obsloužit - nastaví se nové CS a IP

- při návratu z přerušení je třeba obnovit informace o původním programu (instrukce IRET - ze zásobníku se vyzvednou IP, CS, FLAGS)

maskování přerušení - zákaz/povolení přerušení pomocí příznaku IF (jen maskovatelná přerušení)

instrukce: **STI** povolení přerušení IF:=1
CLI zákaz přerušení IF:=0

vektor přerušení - dvojité slovo (32 bitů) obsahující nové CS a IP (určení začátku podprogramu pro zpracování přerušení)

adresa vektoru přerušení se získá vynásobením tzv. typu (čísla) přerušení 4:

Př. INT 10h $\rightarrow$ na adresách 00040h až 00043h je uložen IP a CS pro zpracování tohoto typu přerušení

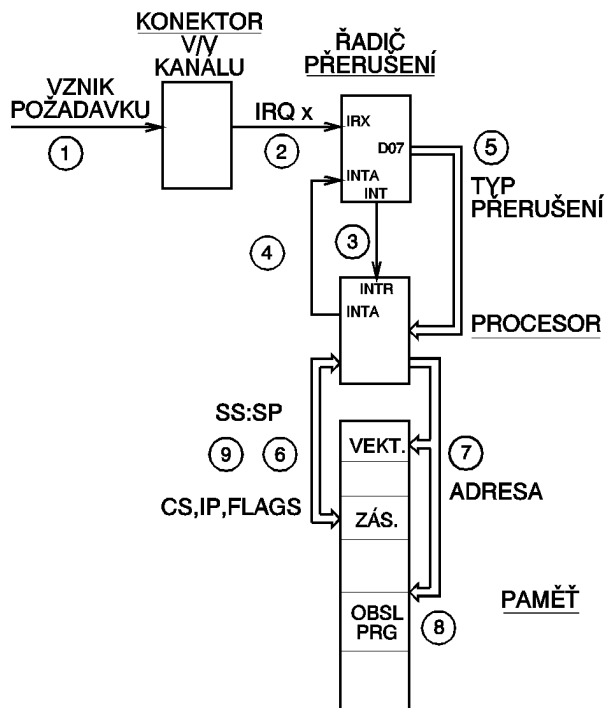
V paměti na nejnižších adresách je vyhrazen prostor 0 $\div$ 3FFh, kde je 256 vektorů - 32bitových adres podprogramů pro zpracování daného typu přerušení.

řadič přerušení - logický obvod (IO 8259A), který přijímá signály od V/V identifikuje požadavky na přerušení podle jejich priority [interrupt request - IRQ] generuje přerušovací signál (INT $\rightarrow$ INTR)

POSLOUPNOST ČINNOSTÍ PŘI OBSLUZE ŽÁDOSTI O VNĚJŠÍ PŘERUŠENÍ U PC (viz UPS4-9)

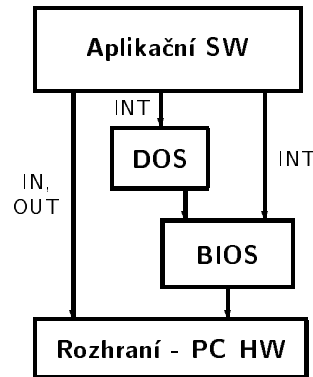
HW	1-3	vznik žádosti o přerušení
	4	rozhodnutí o obsluze (je-li IF=1 a INTA)
	5	identifikace příčiny přerušení (podle čísla - typu)
	6	uložení stavové informace (FLAGS), segmentového registru (CS) a čítače instrukcí (IP) na zásobník
	7	nalezení adresy začátku programu pro obsluhu daného typu přerušení pomocí vektoru přerušení - nové CS, IP
SW	8	provedení programu obsluhy přerušení
	9	návrat do přerušeného programu (IRET) obnovení IP, CS, FLAGS ze zásobníku

POSLOUPNOST ČINNOSTÍ PŘI OBSLUZE ŽADOSTI O PŘERUŠENÍ U PC

UPS4 • 9

11. 2. 1998 © M. Šnorek, H. Kubátová

BIOS - v paměti ROM, nejnižší úroveň SW v PC (Basic Input/Output System)

(obsluha obrazovky, diskových jednotek, tiskáren, klávesnice, získání informací o konfiguraci systému, velikosti paměti, ...)

DOS - v paměti RAM po natažení s disku (diskety) (Disk Operating System)

UPS4 • 10

18. 2. 1998 © H. Kubátová

Přerušení způsobené instrukcí INT:

V podstatě volání podprogramů, tzn. včetně předávání parametrů (před instrukcí INT) - zde přes registry

Př.1.

využití služeb BIOSu (Basic Input/Output System) pro zobrazení znaku na obrazovku na okamžitou pozici kurzoru

INT 10h

```
MOV AH, 09h    ;číslo funkce do reg. AH
MOV AL, znak    ;zobrazovaný znak do reg. AL
MOV BH, strana  ;číslo stránky do reg. BH
MOV BL, atrib   ;atribut do reg. BL
MOV CX, opak    ;kolikrát má být znak opakován
INT 10h         ;volání BIOSu
```

Poznámka:

zobrazení jednoho znaku (pro zobrazení více znaků je třeba použít cyklu), neposouvá se kurzor

UPS4 • 11

13. 2. 1998 © H. Kubátová

Př.2.

Využití služeb jádra operačního systému (volání funkcí jádra DOSu) pro zobrazení řetězce znaků na obrazovku

INT 21h

```
text DB 'toto je text na obrazovce$'
.
.
MOV DX, offset text ;adresa řetězce
MOV AH, 09          ;číslo funkce
INT 21h              ;přerušeni DOS
```

Poznámka:

řetězec musí být ukončen symbolem \$

Rozdíl INT 10h a INT 21h ?!

(mohu/nemohu, nebo musím/nemusím ovládat vše)

UPS4 • 12

18. 2. 1998 © H. Kubátová